

Simpozij o suicidalnosti

Hrvatsko društvo za kliničku psihijatriju HLZ-a u suradnji s Hrvatskim društvom za socijalnu psihijatriju, Hrvatskim društvom za biologisku psihijatriju i CDM-om održali su 2. prosinca 2008. godine u prostorijama HLZ-a Simpozij o suicidalnosti. Simpozij je otvorila profesorica Vera Folnegović Šmalc, koja je u pozdravnom govoru istaknula da je skup zapravo epizoda u kontinuitetu stručnih skupova o suicidalnosti. Naime, prvi je skup održan u Kliničkoj bolnici Dubrava 1. i 2. prosinca 2000. godine. Simpoziju su prisustvovali vodeći stručnjaci s područja suicidologije, kako teoretičari tako i praktičari. Uvodno je prof. Folnegović-Šmalc zahvalila svima koji su se odazvali kako bi podijelili iskustva i spoznaje s kolegama, komentirali uvijek brojne dvojbe i pokušali naći odgovore na pitanja kako dalje i može li se bolje.

Izlaganja su zatim održali prof. dr. sc. Goran Dodig i prof. dr. sc. Đulijano Ljubičić, koji su iscrpljivo prikazali opći pristup fenomenu te kulturni, etički, umjetnički, filozofski i religijski aspekt suicidalnosti kroz povijest, s refleksijom u sadašnjost.

Nakon toga je održan okrugli stol o suicidalnosti u općoj populaciji, koji je vodila prof. dr. sc. Dubravka Kocijan Hercigonja. Sudionici su bili prof. dr. sc. Pavo Filaković, predstojnik Klinike za psihijatriju Kliničke bolnice Osijek, doc. Buljan Flander, prof. dr. sc. Danijel Buljan i doc. dr. sc. Mato Mihanović. Prof. Filaković govorio je o uvijek aktualnoj temi suicidalnosti shizofrenih bolesnika i prikazao najmoćnije metode prevencije suicida te do nedavno najrizičnije skupine duševnih bolesnika. Prof. Kocijan Hercigonja i doc. Buljan Flander prikazale su aktualnu situaciju u suicidologiji djece i adolescenata, prof. Buljan probleme suicidalnosti ovisnika, doc. Mihanović suvremene probleme suicidalnosti bolesnika oboljelih od

bipolarnog poremećaja raspoloženja, prof. Kozarić Kovačić rezultate vlastitih istraživanja, a dr. Silobrčić najnovije epidemiološke podatke o suicidima u Hrvatskoj.

Okrugli stol o suicidalnosti u braniteljskoj populaciji vodila je prof. Folnegović Šmalc, a sudjelovali su prof. dr. sc. Miro Jakovljević, prof. dr. sc. Dragica Kozarić Kovačić, prof. dr. sc. Tanja Francisković, dr. sc. Davor Rak, doc. dr. sc. Dolores Britvić i dr. sc. Darko Marčinko. Sudjelovali su i svi regionalni izvjestitelji Ministarstva obitelji, branitelja i međumeracijske solidarnosti, koje je bilo pokrovitelj skupa, osim prof. dr. sc. Željke Vukšić Mihaljević, koja se zbog iznenadne spriječenosti ispričala. Sudionici su prikazali aktivnost u prevenciji suicida i pokušaja suicida po svojim centrima (Zagreb, Rijeka i Split), a dr. sc. Marčinko je dao pregled suicidologije u nas i svjetu te prikazao recentne spoznaje o terapijskim mogućnostima.

U sklopu Projekta Norveškog instituta za javno zdravstvo i Centra za krizne situacije izvješća su dali doc. dr. sc. Neven Henigsberg, prof. Kozarić Kovačić i dr. sc. Elizabeta Radonić. Samoubojstvo i pokušaj samoubojstva su, po norveškoj zamisli, vjerojatno i zbog antistigmatizacijskih razloga podvedeni pod naziv „namjernog samoozljedivanja“.

Potonji je pojam već uvriježen u psihijatriji *sensu strictissimo* za samoozljedivanje kao samostalan entitet nezavisan od suicida ili parasuicida. Fenomenološki se manifestira rezanjem, grebanjem i ozljedivanjem kože i potkožja podlaktica, prednje strane trupa, ali i nogu, spolovila i dr. Uzroci najčešće počivaju u neshvaćenosti, revoltu i ne pripadaju u istu skupinu sa suicidalnošću. Iz norveškog modela moguće je i fenomenološki i terminološki prepoznati da se poremećaj i akt ponekad isprepliću, iako je teško fenomenološki i etiološki prihvati ih kao isto.

U završnoj riječi simpozija prof. Folnegović Šmalc posebno se i s dosta optimizma osvrnula na prepoznatljiv trend smanjenja suicida shizofrenih bolesnika i drugih psihotičnih bolesnika, što je povezala s napretkom psihofarmakoterapije, ali i destigmatizacijom duševnih bolesnika koji se redovitije i s manje „prikrivanja“ javljaju psihijatrima, pa se ranije počinje s terapijom. Ukazala je da se prema suvremenoj literaturi stopa suicida psihotičnih bolesnika s oko 15 smanjila na oko 5%. Istaknula je da treba pojačati napore u prevenciji suicida i kod branitelja, bez obzira radi li se o oboljelima od PTSP-a, depresije, ovisnosti ili komorbiditetu.

dr. sc. Ljubo Radovančević